

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний

19 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»**

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Спеціальність: С4 «Психологія»

Освітня програма: «Психологія» (ОС «Бакалавр»)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент
Валентина ТЕСЛЮК

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Психологія управління»

Навчальна дисципліна орієнтована на формування у студентів спеціальності «Психологія» знань про психологічні аспекти управлінської діяльності, закономірності міжособистісної взаємодії в управлінні, особливості прийняття рішень, лідерства, комунікації та мотивації в управлінських процесах. Вивчаються механізми впливу, управління груповою динамікою, конфліктами та стресами, а також психологічні характеристики ефективного керівника. Курс спрямований на розвиток навичок психологічного супроводу управлінської діяльності, діагностики управлінських стилів та удосконалення особистісних якостей, важливих для майбутніх фахівців у галузі психології.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	«Бакалавр»	
Спеціальність	С4 «Психологія»	
Освітня програма	«Психологія»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	5
Семестр	8	10
Лекційні заняття	20 год.	0 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	0 год.
Лабораторні заняття	- год.	
Самостійна робота	50 год.	90 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів знань і практичних навичок щодо психологічних основ управлінської діяльності та міжособистісної взаємодії в управлінні.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: вступ до спеціальності; історія психології; загальна психологія; вікова психологія; педагогічна психологія; соціальна психологія; експериментальна психологія та основи науково-психологічних досліджень; математичні методи в психології; психодіагностика; психологія спілкування; патопсихологія; клінічна психологія; гендерна психологія; психокорекція; психологія особистості; основи психологічного консультування; реабілітаційна психологія; психологічна допомога в кризових та екстремальних ситуаціях; основи психотерапії; етика та психологія сімейного життя.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

- у застосуванні набутих знань із психології управління у практичних ситуаціях (ЗК1);
- розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності та її предметної сфери (ЗК2);

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями із психології управління (ЗК4);
- здатність критично оцінювати інформацію, що стосується психології управління (ЗК5);
- здатність приймати обґрунтовані рішення щодо підбору методу дослідження (ЗК6);
- здатність працювати в команді, розв’язуючи навчальні завдання (ЗК9);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку психології як науки, її місця у загальній системі наукових та практичних знань людства (ЗК11);

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології управління (СК1);
- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (СК3);
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (СК4);
- здатність здійснювати просвітницьку роботу щодо природи та функціонування психологічних аспектів управлінських відносин (СК9);
- здатність дотримуватися норм професійної етики у застосуванні методів дослідження психологічних аспектів управлінських відносин (СК10);
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК11).

Програмні результати навчальної дисципліни:

- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань (ПРН2);
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел (ПРН4);
- обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги (ПРН5);
- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки (ПРН7);
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН10);
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності (ПРН13);
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (ПРН14);
- знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (ПРН16).

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижн і	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Психологія управління як галузь знань														
Тема 1. Основи психології управління	1	9	2	2			5	12	2	-				7
Тема 2. Психологія організації в управлінні	2	9	2	2			5	12	-	2				7
Тема 3. Психологія особистості керівника	3	9	2	2			5	12	2	-				7
Тема 4. Стилi керівництва	4	9	2	2			5	12	-	2				7
Тема 5. Психологічні особливості реалізації функцій управління	5	9	2	2			5	12	2	1				6
Разом за змістовим модулем 1	5	45	10	10			25	60	6	5				34

Змістовий модуль 2. Конфлікти, ділове спілкування та психічне здоров'я в організації													
Тема 6. Психологія управління конфліктами	6	9	2	2			5	12	2	-			7
Тема 7. Психологія ділового спілкування	7	9	2	2			5	12	-	2			7
Тема 8. Особливості ведення переговорів	8	9	2	2			5	12	2	-			7
Тема 9. Психологічне консультування персоналу в організації	9	9	2	2			5	12	-	2			7
Тема 10. Психічне здоров'я в організації	10	9	2	2			5	12	2	1			6
Разом за змістовим модулем 2	5	45	10	10			25	60	6	5			34
Усього годин	10	90	20	20			80	90	12	10			68

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи психології управління	2
2	Психологія організації в управлінні	2
3	Психологія особистості керівника	2
4	Стили керівництва	2
5	Психологічні особливості реалізації функцій управління	2
6	Психологія управління конфліктами	2
7	Психологія ділового спілкування	2
8	Особливості ведення переговорів	2
9	Психологічне консультування персоналу в організації	2
10	Психічне здоров'я в організації	2

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи психології управління	2
2	Психологія організації в управлінні	2
3	Психологія особистості керівника	2
4	Стили керівництва	2
5	Психологічні особливості реалізації функцій управління	2
6	Психологія управління конфліктами	2
7	Психологія ділового спілкування	2
8	Особливості ведення переговорів	2
9	Психологічне консультування персоналу в організації	2
10	Психічне здоров'я в організації	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія управління як галузь знань	25
2	Конфлікти, ділове спілкування та психічне здоров'я в організації	25

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне та письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Психологія управління як галузь знань		
Практична робота 1. Основи психології управління в організації	цілісне розуміння психології управління як галузі науки, ознайомити їх з еволюцією управлінських підходів та сучасними практиками менеджменту, навчити застосовувати методи психологічного аналізу, діагностики й оцінювання управлінських ситуацій, а також розвивати навички критичного мислення, групової взаємодії та прийняття рішень в умовах сучасних управлінських моделей	12
Практична робота 2. Психологія організації в управлінні	цілісне розуміння організаційної структури управління та ролі групи як важливого елемента організації; розвинути навички аналізу психологічних характеристик робочих груп, виявлення формальних і неформальних відносин у колективі; навчити застосовувати знання для оцінки ефективності управлінської взаємодії та удосконалення групової роботи в організаціях	12
Практична робота 3. Психологія особистості керівника	розуміння психологічних особливостей особистості керівника, розвивати навички аналізу індивідуально-психологічних характеристик керівника, їхнього впливу на групу та організаційні результати; навчити студентів визначати сильні сторони керівника і потенційні зони розвитку для підвищення ефективності управління персоналом	12
Практична робота 4. Стилі керівництва	ознайомитись із стилями керівництва, типами керівників; розв'язувати можливі практичні ситуації професійної діяльності; аналізувати стилі керівництва та їхній вплив на командну взаємодію, а також застосовувати знання для оцінки та розвитку лідерського потенціалу керівника	12
Практична робота 5. Психологічні	уміння аналізувати та застосовувати психологічні закономірності реалізації основних функцій управління в діяльності керівника; розвинути навички спостереження,	12

особливості реалізації функцій управління	оцінювання та оптимізації управлінської взаємодії з урахуванням мотиваційних, комунікативних, когнітивних і емоційно-вольових чинників, що впливають на ефективність управління в організаціях	
Самостійна робота 1.	закріплення та поглиблення знання з психології управління через практичне опрацювання теми; вміння проектувати та організувати тренінгове заняття, добирати до нього відповідні вправи й методики; навички психологічного аналізу групової динаміки, лідерства й міжособистісних взаємин у трудовому колективі	10
Модульна контрольна робота 1.	демонструвати засвоєння теоретичних знань про предмет, завдання та методи психології управління, виявити розуміння особливостей функціонування трудового колективу, а також показати здатність аналізувати психологічні риси та управлінські якості керівника	30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Конфлікти, ділове спілкування та психічне здоров'я в організації		
Практична робота 1. Психологія управління конфліктами	уміння розпізнавати, аналізувати та конструктивно врегульовувати конфлікти в організаційному середовищі; навички діагностики причин і динаміки конфліктів, опанування технік переговорів, застосування психологічних інструментів для попередження, мінімізації й ефективного розв'язання конфліктних ситуацій у професійній діяльності керівника або консультанта	12
Практична робота 2. Психологія ділового спілкування	уміння ефективно взаємодіяти в професійному середовищі; застосування психологічних принципів та технік ділового спілкування; навички активного слухання, аргументованої комунікації, конструктивного зворотного зв'язку й запобігання комунікативним бар'єрам; здатність будувати результативні робочі стосунки та обирати оптимальний стиль взаємодії в управлінських ситуаціях	12
Практична робота 3. Особливості ведення переговорів	уміння ефективно планувати, організувати та проводити переговори в управлінській діяльності; визначати інтереси сторін, обирати відповідну стратегію і тактику ведення переговорного процесу; навички аргументації, активного слухання, роботи з емоціями та протидії маніпуляціям; здатність досягати конструктивних домовленостей та створювати взаємовигідні рішення у професійному середовищі	12
Практична робота 4. Психологічне консультування персоналу в організації	уміння й навички застосовувати методи психологічного консультування в управлінському середовищі; діагностувати запит працівника чи керівника, будувати етапи консультаційного процесу, обирати відповідні техніки роботи з емоційними станами, мотиваційними бар'єрами та міжособистісними труднощами; здатність формулювати професійні рекомендації щодо оптимізації поведінки, комунікації та взаємодії персоналу в організації	12
Практична робота 5. Психічне здоров'я в організації	розуміння ключових чинників, що впливають на психічне здоров'я працівників у професійному середовищі; виявляти ризики психологічного неблагополуччя, ознаки	12

	стресу, вигорання та емоційного виснаження; навички аналізу організаційних умов, які підтримують або підривають добробут персоналу; опанування методами профілактики, психологічної підтримки та формування здорового робочого клімату; компетентність майбутніх психологів у створенні та впровадженні програм зміцнення психічного здоров'я в організаціях	
Самостійна робота 2.	знання щодо причин, динаміки та наслідків організаційних конфліктів; розуміння принципів ефективного ділового спілкування та його ролі у попередженні напруження в колективі; здатність аналізувати чинники, що впливають на психічне здоров'я працівників, та визначати способи його підтримки; навички самостійного опрацювання літератури, роботи з кейсами, критичного мислення й застосування теоретичних знань у практичних управлінських ситуаціях	10
Модульна контрольна робота 2.	знання основ психічного здоров'я, уміння аналізувати механізми виникнення та розв'язання конфліктів, теоретичні й практичні навички ефективної ділової комунікації в управлінській діяльності	30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70
Екзамен		30
Всього за курс		(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100
Курсовий проект/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1671>);

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Войтович М.В. Психологічні основи розв'язання управлінських конфліктів в освітніх закладах. *Управління закладами середньої освіти психологічні аспекти*. Київ: Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2001. С. 129-149.
2. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/340080478_Psihologia_upravlinna (дата звернення 10.05.2026 р.).
3. Карамушка Л.М. Психологічні основи управління в системі середньої освіти: навч.посібник. Київ: ІЗМН, 1997. 180с.
4. Карамушка Л.М. Психологічні особливості прийняття управлінських рішень українськими менеджерами: результати крос-культурних досліджень. *Проблеми загальної та педагогічної психології*. 2002. Т. 4. Ч. 1. С. 90-95.
5. Карамушка Л.М., Москальов М.В. Психологія підготовки майбутніх менеджерів до управління змінами в організації: монографія. Київ-Львів: Сполом, 2011. 216 с.
6. Коваль А.Е. Ділове спілкування: навч. посіб. Київ: Либідь, 1992. 280 с.
7. Коломінський Н. Стиль поведінки керівника в конфліктній ситуації: діагностування та шляхи оптимізації. *Освіта і управління*. 1998. Т. 2. № 1. С. 91-95.
8. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. Теорія і практика: навч. посіб. / В.С. Лозниця. Київ: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2001. 512 с.
9. Мельник Л.П. Психологія управління: курс лекцій. 2-ге вид. Київ: МАУП, 2002. 176 с.
10. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
11. Ходаківський Є. І. Психологія управління: підручник. 5-те вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 492 с. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/4982/1/Psykholohiia_upravlinnia.pdf (дата звернення 10.05.2026 р.).
12. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: підручник. 3-те вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 664 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Khodakivskyi_Yevhen/Psykholohiia_upravlinnia.pdf?PHPSESSID=57ef1dff011b70b1c6192a4a28340500 (дата звернення 10.05.2026р.).
13. Robbins S. P., Judge T. A. *Organizational Behavior*. 19th ed. Harlow : Pearson Education, 2023. 800 p.
14. Konopaske R., Ivancevich J. M., Matteson M. T. *Organizational Behavior and Management*. 12th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2022. 576 p.